

Αθήνα, 22 Απριλίου 2026

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο «Απλούστευση του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων του ν. 4442/2016 – Ορισμός αρχών για την εφαρμογή του πλαισίου εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων και αγοράς προϊόντων του ν. 4512/2018 – Ρυθμίσεις για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και λήψη αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 – Ενίσχυση της αναπτυξιακής δραστηριότητας και των στρατηγικών επενδύσεων – Απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για το υπαίθριο εμπόριο και λοιπές διατάξεις»

ΘΕΜΑ: Προαγωγή της διαφάνειας στις τραπεζικές χρεώσεις και προστασία της πρόσβασης των καταναλωτών στις τραπεζικές υπηρεσίες

Αιτιολογική Έκθεση

Σε μία εξαιρετικά δυσχερή για τους καταναλωτές συγκυρία, οι τράπεζες εκμεταλλευόμενες τη θέση και την ισχύ τους, τον ανεπαρκή ανταγωνισμό αλλά και την ελλιπή εποπτεία όσον αφορά την προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών, δεν διστάζουν να κερδοσκοπούν ασύδοτα όσον αφορά τις προμήθειες, αυξάνοντας περαιτέρω το ύψος τους ή ανακαλύπτοντας νέες αφορμές ή τεχνικές χρεώσεων σε βάρος των καταναλωτών και των μικρών επιχειρήσεων, ή, ακόμη περαιτέρω, να επιδιώκουν σε δανειακές συμβάσεις την αύξηση των περιθωρίων κέρδους τους.

Το ΠΑΣΟΚ ανέδειξε το θέμα των υπέρογκων και καταχρηστικών χρεώσεων, όπως άλλωστε και το θέμα αδιαφανών πρακτικών στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων, καταθέτοντας δύο φορές (Δεκέμβριο 2024, Ιούλιο 2025) σχετική τροπολογία που υποχρέωσε την Κυβέρνηση σε νομοθετική παρέμβαση. Ωστόσο, τα μέτρα που τελικά έλαβε η Κυβέρνηση, απαντώντας κάθε φορά στην αντίστοιχη πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ, ήταν περιορισμένα και κατώτερα των προσδοκιών, αφήνοντας στην πραγματικότητα στο απυρόβλητο την εκτεταμένη αντικοινωνική πρακτική των υπέρογκων και αδιαφανών χρεώσεων και προμηθειών των τραπεζών στις καθημερινές τραπεζικές συναλλαγές. Αναπόφευκτα, η ανοχή της αυτή αντί να

οδηγεί στη μείωση και την εξάλειψη των καταχρηστικών τραπεζικών πρακτικών, ενθάρρυνε την αλαζονεία των τραπεζών. Είναι αξιοσημείωτο ότι, σχεδόν αμέσως μετά την τελευταία τροπολογία της Κυβέρνησης, αυτή του άρθρου 251 του ν. 5222/2025, συστημικές τράπεζες, ακολουθώντας πρακτικές που διεθνώς έχουν κριθεί καταχρηστικές, με την παροχή προσχηματικών πακέτων υπηρεσιών πληρωμής δίχως τη ρητή συγκατάθεση των καταναλωτών, επέβαλλαν σε εκατομμύρια λογαριασμούς καταθέσεων μηνιαίες χρεώσεις, διασφαλίζοντας έτσι ετησίως αθέμιτα κέρδη πολλών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ.

Η κερδοφορία των τραπεζών από προμήθειες και χρεώσεις έχει ξεπεράσει σήμερα κάθε προσδοκία. Ενδεικτικά, τα καθαρά κέρδη των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το 2025 ανήλθαν σε 4,65 δισ. ευρώ έναντι 4,53 δισ. ευρώ το 2024 και 3,64 δισ. ευρώ το 2023. Τα έσοδα από τις προμήθειες για τις συστημικές τράπεζες ανήλθαν σε 2,5 δισ. το 2025, έναντι 2,15 δισ. το 2024 και 1,80 δισ. το 2023, καταγράφοντας γεωμετρική πρόοδο. Η κερδοφορία αυτή δεν εδράζεται σε μια υγιή πιστωτική επέκταση προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις, αλλά στηρίζεται, μεταξύ άλλων, στην περαιτέρω διεύρυνση της ψαλίδας μεταξύ επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων, καθώς και σε ένα σύνθετο και διαρκώς διευρυνόμενο πλαίσιο, συχνά καταχρηστικών, χρεώσεων.

Η αύξηση αυτή εκδηλώνεται, την ίδια στιγμή που η πρόσβαση των καταναλωτών στις τραπεζικές υπηρεσίες και η ανάγκη εξυπηρέτησης στα τραπεζικά καταστήματα, καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής και, δυστυχώς, αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης. Οι τράπεζες έχουν μειώσει τα καταστήματά τους στο μισό του μέσου όρου των τραπεζών της Ευρωζώνης (συγκρίνοντας ανά 100.000 κατοίκους), τη στιγμή μάλιστα που η χώρα μας διαφέρει πολύ από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες τόσο ως προς το σύνθετο της γεωμορφολογίας της, όσο και λόγω της νησιωτικότητάς της. Ήδη δύο συστημικές τράπεζες έχουν περιορίσει τη λειτουργία των ταμείων τους σε ελάχιστες ώρες κάθε εργάσιμης ημέρας. Ο πολίτης για να ανοίξει ακόμη και ένα λογαριασμό πρέπει να κλείσει ραντεβού μετά από πολλές ημέρες. Οι χρεώσεις στο διαδίκτυο υπερβαίνουν κατά πολύ το μέσο όρο των άλλων χωρών, ενώ στα καταστήματα των τραπεζών είναι εξοντωτικές. Ενώ οι τράπεζες εκμεταλλεύονται τις καταθέσεις των πολιτών με ασήμαντο κόστος, δεν διστάζουν την ίδια στιγμή να «εφευρίσκουν» νέες αφορμές χρέωσης των καταθέσεων και να χρεώνουν τελικά και την απλή συναλλακτική επαφή με τον πελάτη.

Η παρούσα τροπολογία του ΠΑΣΟΚ, η οποία στηρίζεται, κατά μεγάλο μέρος, στις προηγούμενες νομοθετικές του πρωτοβουλίες, έρχεται να θέσει φραγμό σε πρακτικές αδιαφάνειας και εκμετάλλευσης της αδυναμίας και ανάγκης των καταναλωτών. Ειδικότερα:

Η τροπολογία αντιμετωπίζει, με ευθύ και καίριο τρόπο, το φαινόμενο των ασύδοτων χρεώσεων, εξόδων και προμηθειών εκ μέρους των τραπεζών. Κατά πάγια, άλλωστε, εθνική και διεθνή νομολογία, που στηρίζεται σε κοινοτικές οδηγίες, οι τράπεζες δεν επιτρέπεται να χρεώνουν τους καταναλωτές για υπηρεσίες για τις οποίες καταβάλλεται ήδη τίμημα (αδιαφανής διπλοχρέωση) ή για ενέργειες που αφορούν την εκπλήρωση υποχρεώσεων που οι τράπεζες εκ του νόμου έχουν προς τους πελάτες τους ή για ενέργειες που αφορούν την προστασία των δικών τους συμφερόντων. Όταν μάλιστα δικαιολογείται, η επιβολή εξόδων σε βάρος των πελατών, λόγω του κόστους που η τράπεζα υποβάλλεται, η χρέωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το πραγματικό αυτό κόστος.

Παρά ταύτα, στις περισσότερες των περιπτώσεων, οι τράπεζες χρεώνουν σήμερα ουσιαστικά υποχρεώσεις που έχουν απέναντι στους καταναλωτές στο πλαίσιο της βασικής σύμβασης που τις συνδέει με αυτούς, για την εκπλήρωση των οποίων δεν δικαιολογείται να αξιώνουν οποιουδήποτε είδους αμοιβή ή έξοδα. Οι χρεώσεις, εξάλλου, διαμορφώνονται συχνά σε τέτοια ύψη που είναι φανερό ότι δεν έχουν να κάνουν σε τίποτα με την κάλυψη οποιουδήποτε λειτουργικού κόστους και αποβλέπουν απλά και μόνο στην εκμετάλλευση της διαπραγματευτικής αδυναμίας των καταναλωτών και στην κερδοσκοπία σε βάρος τους. Ειδικότερα:

Με την πρώτη παράγραφο απαγορεύεται ρητά και κατηγορηματικά στις τράπεζες

- να χρεώνουν λογαριασμούς καταθέσεων με έξοδα διατήρησης ή διαχείρισης,
- να χρεώνουν λογαριασμούς καταθέσεων που χρησιμοποιούνται ως λογαριασμοί πληρωμών με συνδρομές για πακέτα υπηρεσιών για τα οποία ο καταναλωτής δεν έχει παράσχει τη ρητή συγκατάθεσή του,
- να χρεώνουν την ηλεκτρονική χορήγηση ενημέρωσης για την κίνηση των λογαριασμών ή την αποστολή τακτικών ενημερώσεων,
- να χρεώνουν ενέργειες που συνδέονται με τη σύναψη συμβάσεων e-banking από τις οποίες εξοικονομούν μεγάλο λειτουργικό κόστος
- να χρεώνουν την έκδοση ή την επανέκδοση καρτών όταν αποβλέπουν στις τεράστιες προμήθειες που εισπράττουν από τη χρήση τους ως μέσο πληρωμής,
- να χρεώνουν την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας του ενδιαφερόμενου για τη λήψη δανείου ή να χρεώνουν λειτουργικά ή διαχειριστικά έξοδα για τη χορήγηση δανείου,
- να χρεώνουν έξοδα για τη ρύθμιση των οφειλών του δανειολήπτη,
- να αξιώνουν, πέραν των τόκων, πρόσθετες αμοιβές με διάφορα προσχήματα από συμβάσεις δανείων,
- να αξιώνουν σημαντικά μάλιστα ποσά προκειμένου να χορηγήσουν στον δανειολήπτη ένα απλό αντίγραφο της σύμβασης δανείου του ή την εξέλιξη της αποπληρωμής του δανείου του,
- να αξιώνουν, ομοίως, υπερβολικά ποσά για τη χορήγηση μίας βεβαίωσης ή την παροχή μίας ενημέρωσης, πράγματα που είναι υποχρέωσή τους στο πλαίσιο της σχέσης που υφίσταται,
- να απαιτούν έξοδα για τη νομιμοποίηση ή την πληροφόρηση των κληρονόμων,
- να απαιτούν χρήματα από τον πελάτη προκειμένου να ακυρώσουν μία παράνομη συναλλαγή που αυτός έχει διαπιστώσει να έχει λάβει χώρα.

Η δεύτερη παράγραφος αντιμετωπίζει τις καταχρηστικές πρακτικές των υπέρογκων χρεώσεων που αφορούν τις διατραπεζικές συναλλαγές στα καταστήματα. Οι χρεώσεις αυτές είναι, σε σύγκριση με αυτά των άλλων χωρών, πολλαπλάσια υψηλές, εκκινώντας ήδη από διψήφιο ποσόν για τις μεταβιβάσεις μικρών ποσών και κλιμακώνονται μάλιστα, ανάλογα με το ύψος του ποσού, δίχως αυτό να δικαιολογείται από πρόσθετο λειτουργικό κόστος, και φθάνουν έτσι σε ακόμη πιο απαράδεκτα υψηλά επίπεδα. Είναι φανερό ότι οι χρεώσεις αυτές έχουν χάσει πλέον τον χαρακτήρα τους ως κίνητρα για τη ενθάρρυνση των διαδικτυακών συναλλαγών και, περισσότερο, αποβλέπουν τελικά στην εκμετάλλευση ειδικών καταστάσεων ή αναγκών ή αδυναμιών των πελατών. Αυτό που διαφοροποιεί την υπηρεσία

μεταφοράς κεφαλαίου με έμβασμα στο ταμείο από την αντίστοιχη της ψηφιακής είναι το υψηλότερο μόνο λειτουργικό κόστος που συνεπάγεται η διεκπεραίωση εντός του καταστήματος. Υπό το πρίσμα αυτό προβλέπεται με την δεύτερη παράγραφο ότι οι χρεώσεις των τραπεζών για εντολές στο κατάστημα για μεταφορά κεφαλαίου σε λογαριασμό άλλης τραπεζής δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ύψος της χρέωσης που ισχύει για την ψηφιακή μεταφορά κεφαλαίου, προσαυξημένης με το εύλογο λειτουργικό κόστος που συνεπάγεται η αποστολή του εμβάσματος.

Οι τράπεζες δεν μπορούν, εξάλλου, να αφίστανται του κοινωνικού ρόλου που επιτελούν και να υποχρεώνουν σε αντίστοιχες επιβαρύνσεις εκείνους ιδίως τους καταναλωτές που έχουν εγγενείς δυσκολίες, λόγω ηλικίας, αναπηρίας ή σοβαρής ασθένειας ή άλλη αποδεδειγμένη αδυναμία εξοικείωσης με ψηφιακές συναλλαγές. Άλλωστε, έχει αποδειχθεί ως μία βασική αιτία εξάπλωσης των απατηλών ηλεκτρονικών συναλλαγών η εξώθηση σε ψηφιακές συναλλαγές προσώπων που έχουν εμφανή αδυναμία να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της τεχνολογίας. Με την τρίτη, λοιπόν, παράγραφο προβλέπεται ότι τα φυσικά πρόσωπα που ανήκουν στις ευάλωτες αυτές κατηγορίες έχουν τη δυνατότητα να διενεργούν τουλάχιστον τρεις φορές το μήνα διατραπεζική συναλλαγή στο κατάστημα με χρέωση το ύψος που ορίζεται για την αντίστοιχη διαδικτυακή συναλλαγή. Επιπροσθέτως, προβλέπεται ότι κάθε φυσικό πρόσωπο δικαιούται δύο φορές το έτος να διενεργήσει διατραπεζική συναλλαγή στο κατάστημα με κόστος το ποσό που ορίζεται για την αντίστοιχη διαδικτυακή συναλλαγή.

Οι παράγραφοι 4 έως 6 δημιουργούν ουσιαστικά ένα μηχανισμό ελέγχου για κάθε υφιστάμενη ή εμφανιζόμενη χρέωση με βάση τις αρχές που εκτέθηκαν πιο πάνω. Οι τράπεζες υποχρεούνται, με την πρόβλεψη των χρεώσεων, να διευκρινίζουν την αιτία της χρέωσης, δηλαδή αν αυτή αφορά αμοιβή τους για παροχή υπηρεσίας ή την κάλυψη λειτουργικής τους δαπάνης και να αιτιολογούν το εύλογο ύψος της. Η απαίτηση αυτή προάγει τον ανταγωνισμό στις τραπεζικές υπηρεσίες, αποκαλύπτοντας και ελέγχοντας το θεμέλιο της χρέωσης, και αναμένεται να συνεισφέρει στην πρόληψη και καταστολή αδιαφανών και αυθαίρετων χρεώσεων, καθώς θα διευκολύνει, με τη δήλωση της αιτίας, τον έλεγχο της διαφάνειας και της καταχρηστικότητάς τους.

Με αφορμή και τη συντελούμενη, ιδίως το τελευταίο έτος, πώληση των ATM καθίσταται σαφές πόσο σημαντικό είναι, ιδίως στην παρούσα συγκυρία, να διασφαλιστεί η πρόσβαση των καταναλωτών στους λογαριασμούς τους και τις τραπεζικές υπηρεσίες. Την πρόσβαση αυτή υπονομεύουν ήδη υφιστάμενες πρακτικές συστημικών τραπεζών, οι οποίες έχουν περιορίσει σε τρεις ή και λιγότερο ακόμη ώρες, και όχι μάλιστα ώρες αιχμής, την καθημερινή λειτουργία των ταμείων τους για τους πελάτες, δυσχεραίνοντας πολλές φορές και τη ταχεία διεκπεραίωση κρίσιμων εμπορικών συναλλαγών. Γι' αυτό και με την έβδομη παράγραφο οι τράπεζες υποχρεώνονται να παρέχουν πρόσβαση για τους πελάτες σε ταμειακές συναλλαγές τουλάχιστον για πέντε ώρες σε κάθε εργάσιμη ημέρα.

Μία βασική δικαιολογία των τραπεζών απέναντι στην κριτική που τους ασκούνταν για τη μείωση των καταστημάτων τους, ήταν ότι παρείχαν τη δυνατότητα στους πελάτες τους να διενεργούν τις συναλλαγές που αφορούν τη σχέση τους με την τράπεζα χωρίς κόστος μέσω των αυτοματοποιημένων ταμειακών/ταμειολογικών μηχανημάτων (ATM). Η μείωση ή η πώληση των ATM σε τρίτες εταιρίες δυσκολεύει ακόμη περαιτέρω την πρόσβαση, ενώ

υποχρεώνει τους καταναλωτές σε περισσότερες διατραπεζικές συναλλαγές και πρόσθετες χρεώσεις. Έτσι, με την όγδοη παράγραφο προβλέπεται ότι κάθε τράπεζα θα πρέπει να διαθέτει στην Επικράτεια τουλάχιστον τριπλάσιο αριθμό ATM σε σχέση με τον αριθμό των καταστημάτων της στη χώρα, και δίχως να υπολογίζονται, ασφαλώς, τα ATM που βρίσκονται στα καταστήματα των τραπεζών. Προβλέπεται δε ότι η τράπεζα μπορεί να παρέχει τη δυνατότητα αυτή και μέσω συνεργαζόμενων τρίτων που είναι κάτοχοι ATM. Για την περίπτωση που η τράπεζα δεν πληροί και για όσο καιρό δεν πληροί την προδιαγραφή αυτή, δεν θα μπορεί να εισπράττει κανενός είδους προμήθεια για διαδικτυακές τραπεζικές συναλλαγές μέχρι το ποσό των 5.000 ευρώ ημερησίως ή και για διατραπεζικές συναλλαγές στο κατάστημα μέχρι το ποσό των 1.000 ευρώ ημερησίως.

Τέλος, η τροπολογία, μεριμνά για την προστασία δανειοληπτών που, εξαιτίας άνισων και αδιαφανών όρων, δεν απολαμβάνουν επαρκούς προστασίας όσον αφορά τη διαμόρφωση του επιτοκίου του δανείου ή της πίστωσης. Έτσι, όσον αφορά τα κυμαινόμενα επιτόκια χορηγήσεων, υπάρχουν κατηγορίες δανείων και πιστώσεων, όπου οι τράπεζες, κάνοντας χρήση αμφιλεγόμενων και καταχρηστικών όρων, δεν αποδίδουν στο επιτόκιο τη μείωση που δικαιούνται οι δανειολήπτες από την καθοδική πλέον πορεία των διατραπεζικών επιτοκίων και των επιτοκίων της ΕΚΤ. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο στην καταναλωτική και την επιχειρηματική πίστη, αλλά και σε κάποιες κατηγορίες στεγαστικών δανείων.

Οι διατάξεις της παραγράφου 9 σκοπό έχουν να διασφαλίσουν ότι οι τράπεζες δεν θα εκμεταλλεύονται τη διακύμανση των επιτοκίων για να αυξάνουν περαιτέρω τα περιθώρια κέρδους τους. Με τις διατάξεις αυτές εξουδετερώνονται αδιαφανείς όροι σε υφιστάμενες συμβάσεις που υπονομεύουν την απόδοση της μείωσης των επιτοκίων σε δανειολήπτες.

Τέλος, διαμορφώνεται ένα αποτελεσματικότερο σύστημα επιβολής κυρώσεων στους παραβάτες των προηγούμενων απαγορεύσεων. Προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματική αποτροπή των καταχρηστικών χρεώσεων και τήρηση του νόμου είναι επιβεβλημένη η πρόβλεψη επιβολής τέτοιων διοικητικών κυρώσεων που διασφαλίζουν την εξουδετέρωση του παράνομου οφέλους αλλά και την επιστροφή των αδικαιολόγητων επιβαρύνσεων στους καταναλωτές. Έτσι, με την παρ. 12 το ύψος των προστίμων που μπορούν να επιβληθούν σε τράπεζες και παρόχους υπηρεσιών πληρωμής επεκτείνεται πέραν του ορίου που προβλέπει το άρθρο 13α του ν. 2251/1994, προκειμένου οι κυρώσεις να είναι τέτοιες που να εξουδετερώνουν τα οφέλη που αντλούν από τις παραβάσεις. Σύμφωνα δε με την παρ. 13 η Ανεξάρτητη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή μπορεί να αποδέχεται, στο πλαίσιο της ασκούμενης εποπτείας, την ανάληψη από τα πιστωτικά ιδίως ιδρύματα συγκεκριμένων δεσμεύσεων για την επιστροφή των αδικαιολόγητων χρεώσεων στους καταναλωτές προκειμένου να υπάρχει ηπιότερη μεταχείριση. Ενόψει της σημασίας των εν λόγω παραβάσεων για το καταναλωτικό κοινό, προβλέπεται η υποχρέωση διεκπεραίωσης και αξιολόγησης των σχετικών καταγγελιών σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο «Απλούστευση του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων του ν. 4442/2016 – Ορισμός αρχών για την εφαρμογή του πλαισίου εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων και αγοράς προϊόντων του ν. 4512/2018 – Ρυθμίσεις για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και λήψη αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 – Ενίσχυση της αναπτυξιακής δραστηριότητας και των στρατηγικών επενδύσεων – Απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για το υπαίθριο εμπόριο και λοιπές διατάξεις»

ΘΕΜΑ: Προαγωγή της διαφάνειας στις τραπεζικές χρεώσεις και προστασία της πρόσβασης των καταναλωτών στις τραπεζικές υπηρεσίες

Άρθρο ...

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιτρέπεται να χρεώνουν

α) έξοδα για την παροχή ηλεκτρονικής ενημέρωσης σχετικά με την κίνηση των λογαριασμών καταθέσεων ή την αποστολή αντιγράφων κίνησης λογαριασμού,

β) έξοδα ή συνδρομές σε λογαριασμούς καταθέσεων που χρησιμοποιούνται ως λογαριασμοί πληρωμών για πακέτα υπηρεσιών για τα οποία ο καταναλωτής δεν έχει παράσχει τη ρητή συγκατάθεσή του,

γ) έξοδα διατήρησης ή διαχείρισης για λογαριασμούς καταθέσεων φυσικών προσώπων, ιδιωτών, ατομικών επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών

δ) έξοδα για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του ενδιαφερόμενου δανειολήπτη, την εξέταση αιτήματος δανειοδότησης ή χορήγησης δανείου ή για ρύθμιση οφειλής ή για άρση βάρους εμπράγματης εξασφάλισης, εκτός αν προκύπτουν αποδεδειγμένα έξοδα προς τρίτους για τα οποία ο πελάτης έχει ενημερωθεί πριν την υποβολή του αιτήματος,

ε) έξοδα για την έκδοση ή επανέκδοση χρεωστικής ή απλής πιστωτικής κάρτας ή του Προσωπικού Αριθμού Ταυτοποίησης (PIN),

στ) έξοδα για τη σύναψη σύμβασης παροχής ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών ή την έκδοση ή την επανέκδοση των διαπιστευτηρίων του πελάτη,

ζ) έξοδα για την ηλεκτρονική αποστολή αντιγράφων της σύμβασης δανείου ή την εξέλιξη της αποπληρωμής αυτού ή την εξέλιξη των επιτοκίων,

η) έξοδα για την έκδοση βεβαίωσης υπολοίπου οφειλής ή κατοχής λογαριασμού ή τη λύση μίας διαρκούς σχέσης του καταναλωτή με την τράπεζα,

θ) έξοδα για τη δήλωση ακύρωσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμής μη εγκεκριμένων από τον πελάτη συναλλαγών,

ι) έξοδα για την νομιμοποίηση κληρονόμων και την παροχή σε αυτούς πληροφόρησης για τους λογαριασμούς του κληρονομούμενου,

ια) έξοδα για την έκδοση οποιαδήποτε βεβαίωσης προς τον πελάτη για χρήση σε δημόσια αρχή.

2. Η χρέωση για μεταφορά κεφαλαίου από λογαριασμό του κατόχου σε λογαριασμό που τηρείται σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που ισχύει για την ψηφιακή μεταφορά αντίστοιχου κεφαλαίου, προσαυξημένο με το εύλογο λειτουργικό κόστος που συνεπάγεται η αποστολή του με εντολή του πελάτη στο κατάστημα.

3. Φυσικά πρόσωπα που έχουν ηλικία άνω των 70 ετών, αναπηρία ή σοβαρή ασθένεια ή από άλλο λόγο αποδεδειγμένη αδυναμία εξοικείωσης με ψηφιακές συναλλαγές μπορούν να διενεργούν τουλάχιστον τρεις φορές το μήνα διατραπεζική συναλλαγή στο κατάστημα με χρέωση το τυχόν ύψος που ορίζεται για την αντίστοιχη διαδικτυακή συναλλαγή. Κάθε φυσικό πρόσωπο δικαιούται δύο φορές το έτος να διενεργεί διατραπεζική συναλλαγή με ανώτερο κόστος τη χρέωση που ισχύει για την αντίστοιχη ψηφιακή συναλλαγή.

4. Σε περίπτωση που ζητείται η επανέκδοση στοιχείων από κινήσεις λογαριασμών καταθέσεων ή αποπληρωμής δανείων από το ηλεκτρονικό σύστημα της τράπεζας ή αντίγραφα συμβάσεων σε έγχαρτη μορφή, η τράπεζα μπορεί να απαιτήσει μόνο το εύλογο κόστος εκτύπωσης αυτών.

5. Σε περίπτωση που η χρέωση της παρεχόμενης υπηρεσίας περιλαμβάνει αμοιβές ή έξοδα τρίτων, το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να προσδιορίζει επ' ακριβώς το ύψος αυτών.

6. Για κάθε επιβάρυνση, έξοδα ή προμήθειες σε βάρος του πελάτη το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε σχετική επισήμανση στον κατάλογο χρεώσεων ή τη σύμβαση, με την οποία διευκρινίζει την αιτία της χρέωσης και αν αυτή αφορά αμοιβή παροχής υπηρεσίας, έξοδα ή κάλυψη λειτουργικού κόστους. Σε περίπτωση που η χρέωση αφορά έξοδα ή λειτουργικό κόστος φέρει το βάρος να αιτιολογήσει ή να αποδείξει το εύλογο ύψος τους. Σε κάθε περίπτωση οι χρεώσεις ελέγχονται με βάση τις απαιτήσεις διαφάνειας που απορρέουν από το άρθρο 2 του ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να παρέχουν τη δυνατότητα διενέργειας συναλλαγών στα ταμεία των καταστημάτων τους τουλάχιστον για πέντε ώρες για κάθε εργάσιμη ημέρα.

8. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να διαθέτει, πέραν αυτών που βρίσκονται στα καταστήματά του, αυτοματοποιημένα ταμειακά/ταμειολογικά μηχανήματα (ΑΤΜ), είτε δικά του είτε μέσω συμβάσεων με τρίτους κατόχους αντίστοιχων μηχανημάτων, σε αριθμό τουλάχιστον τριπλάσιο των καταστημάτων που διατηρεί στη χώρα. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα δεν πληροί την απαίτηση της προηγούμενης παραγράφου δεν μπορεί να εισπράττει οποιαδήποτε προμήθεια για διατραπεζικές συναλλαγές μέχρι το ποσόν των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ημερησίως που διενεργούνται μέσω ψηφιακών δικτύων ή για

διατραπεζικές συναλλαγές μέχρι το ποσόν των χιλίων (1.000) ευρώ ημερησίως που διενεργούνται στο κατάστημα.

9. α. Σε δανειακές ή πιστωτικές συμβάσεις με κυμαινόμενο επιτόκιο που συνάπτουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πάροχοι πιστώσεων η μεταβολή του επιτοκίου συνδέεται αποκλειστικά με δείκτες γενικού και ευρέως προσβάσιμου επιτοκιακού χαρακτήρα (επιτοκιακούς δείκτες), όπως τα παρεμβατικά επιτόκια της Ευρωπαϊκής κεντρικής Τράπεζας ή επίσημα επιτόκια των αγορών χρήματος. Σε περίπτωση που επιλεγούν περισσότεροι του ενός δείκτες σταθμίζεται η συμμετοχή εκάστου στη διαμόρφωση του επιτοκίου. Η αύξηση του επιτοκίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη της αύξησης του επιτοκιακού δείκτη. Σε περίπτωση μείωσης του επιτοκιακού δείκτη μειώνεται τουλάχιστον ισόποσα και το επιτόκιο της σύμβασης, εκτός αν το πιστωτικό ίδρυμα ή ο πάροχος δεν προέβη την τελευταία διετία σε δικαιολογημένη αύξηση με την οποία και συμψηφίζεται.

β. Σε περίπτωση δανειακών και πιστωτικών συμβάσεων, στους οποίους οι όροι για την αναπροσαρμογή των επιτοκίων, δεν εκπληρώνουν τις απαιτήσεις διαφάνειας της προηγούμενης παραγράφου, με αποτέλεσμα ο δανειολήπτης ή πιστούχος να έχει καταβάλλει αδικαιολόγητα υψηλότερους τόκους, το επιτόκιο της σύμβασης μειώνεται στο ύψος που προκύπτει σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οι δε αδικαιολόγητα καταβληθέντες τόκοι της τελευταίας πενταετίας αντιλογίζονται με μείωση του υπολοίπου της οφειλής.

γ. Με την παρούσα παράγραφο δεν θίγονται τυχόν αξιώσεις που διατηρούν οι δανειολήπτες ή πιστούχοι με βάση τη σύμβαση.

10. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται σε κάθε εταιρία παροχής πίστωσης, εταιρία αγοράς ή διαχείρισης πιστώσεων και δανείων ή παροχής υπηρεσιών πληρωμής.

11. Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 13α του ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών. Η αρμοδιότητα της Αρχής είναι ανεξάρτητη από την ιδιότητα του θιγόμενου πελάτη ως καταναλωτή.

12. Το πρόστιμο που επιβάλλεται στον παραβάτη των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δύναται να υπερβαίνει τα όρια που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 προκειμένου να εξουδετερώνονται τα οφέλη που αποκόμισε ή τις ζημιές που απέφυγε το πιστωτικό ίδρυμα ή ο πάροχος των υπηρεσιών από την παράβαση.

13. Η Ανεξάρτητη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή δύναται να λαμβάνει από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον πάροχο των υπηρεσιών διορθωτικές δεσμεύσεις προς όφελος των καταναλωτών που έχουν θιγεί από την εικαζόμενη παράβαση ή ανάλογα με την περίπτωση την ανάληψη υποχρεώσεων από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον πάροχο των υπηρεσιών για την επανόρθωση και αποκατάσταση της ζημίας των καταναλωτών.

14. Οι αναφορές ή καταγγελίες των καταναλωτών για παράνομες ή καταχρηστικές χρεώσεις πιστωτικών ιδρυμάτων που αφορούν παραβίαση διατάξεων του παρόντος άρθρου ή άλλων

διατάξεων που υπάγονται στην εποπτεία της Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ολοκληρώνεται η αξιολόγησή τους εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή τους. Με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητή της Αρχής μπορεί να παραταθεί η προηγούμενη προθεσμία κατά δύο μήνες.

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Χρηστίδης Παύλος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γιαννακούρας Ευάγγελος

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παππιάς Πέτρος

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλιάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ